

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
31.12.2018.- 04.01.2019.

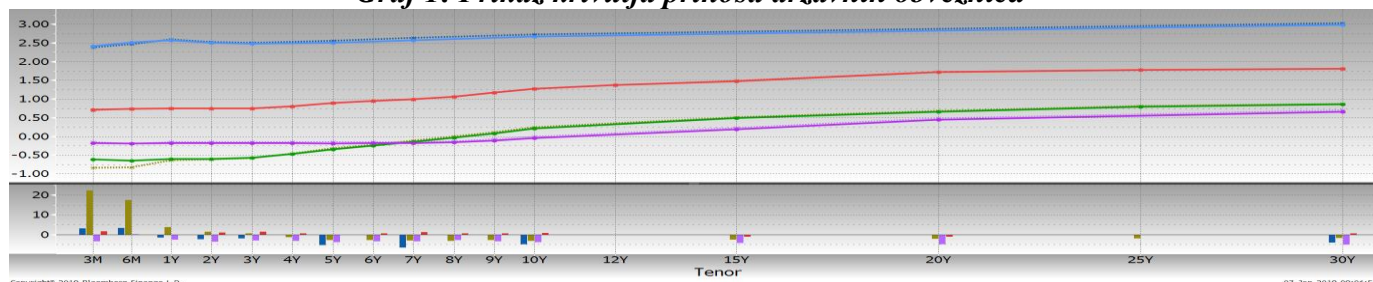
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19	28.12.18	- 4.1.19
2 godine	-0,61	- -0,60	2,52	- 2,49	0,74	- 0,76	-0,14	- -0,18
5 godina	-0,31	- -0,35	2,55	- 2,50	0,90	- 0,90	-0,14	- -0,18
10 godina	0,24	- 0,21	2,72	- 2,67	1,27	- 1,28	0,00	- -0,04

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	28.12.18	-	4.1.19
3 mjeseca	-0,757	-	-0,582
6 mjeseci	-0,825	-	-0,649
1 godina	-0,567	-	-0,574

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.01.2019. godine (pune linije) i 28.12.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prvog radnog dana proteklog tjedna u srijedu prinosi sigurnijih obveznica eurozone, osobito onih srednjeg i dužeg roka dospelja, su zabilježili priličan pad, pri čemu je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica smanjen na 0,165% (najnižu razinu od travnja 2017. godine), a nakon toga i na 0,153% (najniže od studenoga 2016. godine). Istodobno je objavljen finalni podatak PMI indeksa koji je ukazao na dodatno usporenje prerađivačkog sektora u eurozoni. Ipak, krajem proteklog tjedna prinosi sigurnijih obveznica eurozone su povećani, usljed optimizma o očekivanom početku pregovora između američkih i kineskih predstavnika, pa je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica iznosio 0,208%. Ipak, promatrano na tjednoj razini, prinosi obveznica srednjeg i dužeg roka dospelja su smanjeni između 2 i 3,5 bazna boda. Početkom proteklog tjedna i prinosi italijanskih obveznica su bilježili pad, ali je već u četvrtak zabilježena prilična korekcija prinosa nagore, nakon vijesti da je ECB preuzela privremenu administraciju italijanske banke „Banca Carige SpA“, koja je suočena sa manjkom kapitala. Promatrano na tjednoj razini, prinosi italijanskih obveznica su povećani između 2 i 16 baznih bodova, a najveća promjena je zabilježena kod desetogodišnjih obveznica. Razlika između njemačkih i italijanskih desetogodišnjih obveznica je povećana na oko 269 baznih bodova.

Podaci ECB su pokazali da su banke u studenom nastavile da povećavaju obujam kreditiranja kompanija i stanovništva, usprkos padu gospodarskog rasta u eurozoni. Tako je u studenom zabilježen godišnji rast kreditiranja kompanija od 4%, dok je rast kredita stanovništvu iznosio 3,3%, što je u oba slučaja za 10 baznih bodova više u usporedbi s listopadom. Krajem proteklog tjedna je objavljen podatak o padu stope

inflacije u eurozoni na kraju prošle godine, kao i podatak o smanjenju PMI indeksa na najnižu razinu u posljednje četiri godine, koji ukazuju na nastavak usporenja gospodarskog rasta ove regije.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ	PROSINAC	51,3	51,1	52,7
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	PROSINAC	1,7%	1,6%	2,0%
3.	Temeljna stopa inflacije - EZ (prelim.)	PROSINAC	1,0%	1,0%	1,0%
4.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	STUDENI	3,8%	3,7%	3,9%
5.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	STUDENI	4,2%	4,0%	4,9%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	PROSINAC	5,0%	5,0%	5,0%
7.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	PROSINAC	-55,0	-50,6	-1,8
8.	Bilanca proračuna – Italija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	12,2	-3,9

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili značajno smanjenje pod utjecajem povećane tražnje za sigurnijom aktivom. Pored toga što je pomjerena naniže, američka kriva prinosa bilježi inverziju u domenu od jedne do tri godine. Prinosi desetogodišnjih i petogodišnjih obveznica se nalaze na najnižoj razini od siječnja prošle godine, dok su prinosi dvogodišnjih obveznica na najnižoj razini od svibnja prošle godine. Utjecaj na ovakvo kretanje imali su povećana volatilnost na financijskim tržištima, pooštreni trgovinski odnosi SAD i Kine, činjenica da zakonodavci SAD i dalje nisu postigli dogovor o financiranju federalnih institucija, ali i zabrinutost investitora zbog signala o usporenju ekonomskog rasta SAD, na što upućuju podaci o usporenju rasta prerađivačkog sektora ove zemlje. Ipak, krajem proteklog tjedna je objavljena informacija o tome da će se tijekom ovog tjedna održati pregovori između predstavnika SAD i Kine o njihovim trgovinskim odnosima, što je utjecalo na blagi rast optimizma među sudionicima na financijskim tržištima. Krajem proteklog tjedna predsjednik Fed-a Powell je izjavio da će Fed biti strpljiv kada je riječ o narednim povećanjima referentne kamatne stope. Powell je dodao da je Fed spreman da brzo i fleksibilno prilagodi monetarnu politiku ukoliko za tim bude potrebe.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	PROSINAC	3,7%	3,9%	3,7%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	PROSINAC	184.000	312.000	176.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	PROSINAC	185.000	301.000	173.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	PROSINAC	20.000	32.000	27.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	PROSINAC	3,0%	3,2%	3,1%
6.	ISM indeks prerađivačkog sektora	PROSINAC	57,5	54,1	59,3
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora	PROSINAC	53,9	53,8	55,3
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	PROSINAC	15,0	-5,1	17,6
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. PROSINCA	220.000	231.000	221.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen sa razine od 1,1444 na razinu od 1,1395.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Član Parlamenta Velike Britanije i državni tajnik za međunarodnu trgovinu Fox je izjavio da je šansa 50:50 da Velika Britanija neće napustiti EU ukoliko Parlament odbije prijedlog o povlačenju koji je predložila premijerka May, a o čemu će se glasovati u siječnju. Fox je pred svojim suradnicima, zakonodavcima, izjavio da je pitanje časti podrška premijerki May, te da će on radije podržati sporazum nego da prihvati rizik neuspjeha Brexita. Istaknuo je da najgori mogući rezultat jeste Brexit bez sporazuma.

Ministar za Brexit Barclay je izjavio da je vjerojatnije da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma ukoliko Parlament odbije plan koji je premijerka May ispregovarala sa Briselom. Do Brexita je ostalo manje od tri mjeseca, dok zakonodavci treba da donesu ključnu odluku o Brexitu krajem ovog mjeseca – da li da prihvate predloženi sporazum koji nudi relativno bliske odnose sa EU, ili da odbiju sporazum i snažno pojačaju neizvjesnost o budućnosti zemlje. May je tražila dodatne garancije i uvjerenja od Brisela koji bi pomogli da skeptični zakonodavci unutar njene partije, kao i manjinska partija iz Sjeverne Irske, koja podržava Vladu premijerke May, podrže predloženi plan o Brexitu. Glasovanje bi trebalo biti održano u tjednu koji počinje 14. siječnja tekuće godine. Predsjednik EK Juncker je izjavio da ne očekuje da će imati dodatne sastanke sa premijerkom May prije glasovanja o predloženom planu, jer se o sporazumu neće ponovo pregovarati. Trgovinska komora Velike Britanije je objavila da je uslužni sektor, koji je u ekonomiji Velike Britanije dominantan, tijekom četvrtog tromjesečja 2018. godine zabilježio najsporiji rast u posljednje dvije godine, što je još jedan signal usporenja uoči Brexita.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivački sektor	PROSINAC	52,5	54,2	53,6
2.	PMI građevinski sektor	PROSINAC	52,9	52,8	53,4
3.	PMI uslužni sektor	PROSINAC	50,7	51,2	50,4
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	PROSINAC	1,5%	0,5%	1,9%
5.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	STUDENI	1,0	0,9	0,8
6.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	STUDENI	66.000	63.700	66.700
7.	Monetarni agregat M4 (G/G)	STUDENI	-	0,8%	1,0%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,90115 na razinu od 0,89541, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2699 na razinu od 1,2723.

JAPAN

Financijsko tržište u Japanu proteklog tjedna je do četvrtka bilo zatvoreno zbog praznika. Wall Street Journal objavio je vijest da će Japan smanjiti carine na uvoz poljoprivrednih proizvoda iz mnogih zemalja, ali ne i iz SAD-a. Krajem tjedna japanske poslovne novine Nikkei su objavile vijest da će BoJ na sastanku krajem ovog mjeseca razmotriti smanjenje prognoza stope inflacije za fiskalnu 2019. godinu na oko 1%, što je niže u odnosu na prošlogodišnju projekciju od 1,4%, dok se za fiskalnu 2020. godinu razmatra revidiranje prethodnih prognoza na 1,5%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

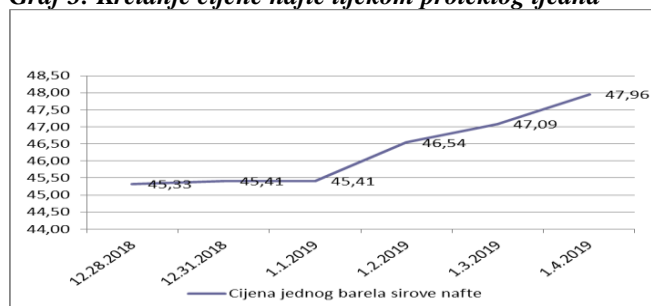
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	PROSINAC	-	52,6	52,2

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje sa razine od 126,26 na razinu od 123,64 (najniža razina od lipnja 2017. godine). JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje sa razine od 110,27 na razinu od 108,51.

NAFTA I ZLATO

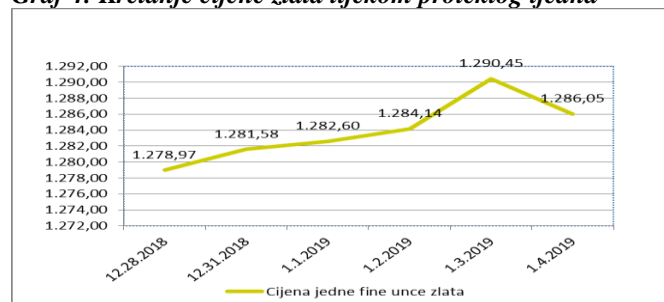
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,33 USD (39,61 EUR), te je tijekom tog dana zabilježila samo blagi rast. Njujorška burza nafte bila je zatvorena u utorak zbog praznika, ali je nakon toga cijena nafte bilježila rast. Najveći utjecaj na rast cijene nafte imale su informacije o tome da je Saudijska Arabija smanjila obujam proizvodnje nafte čak i prije početka primjene sporazuma o smanjenom obujmu proizvodnje ovog energenta te signala da zemlje sudionice imaju čvrstu namjeru da taj sporazum u potpunosti ispoštuju. Doprinos povećanju cijene nafte tijekom proteklog tjedna dala je i informacija o tome da je Saudijska Arabija najavila povećanje cijene nafte za kupce iz SAD i azijskih zemalja. Ove informacije na tržištu nafte su nadjačale zabrinutost investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta, a objavljivanje informacija o pregovorima kineskih i američkih zvaničnika o trgovinskim odnosima su dale doprinos njenom daljem rastu, jer su umanjili zabrinutost oko daljeg slabljenja ova dva gospodarstva. Prošlotjedni rast cijene nafte predstavlja i koreciju cijene naviše, nakon što je tijekom posljednjeg tromjesečja 2018. godine zabilježila smanjenje od 28 USD, odnosno 38%. Cijena jednog barela nafte je u petak na kraju trgovanja iznosila 47,96 USD (42,09 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.278,97 USD (1.117,59 EUR). Cijena zlata je tijekom proteklog tjedna nastavila da bilježi rast pod utjecajem zabrinutosti investitora zbog usporenja globalnog ekonomskog rasta. Doprinos ovakvom mišljenju dalo je i objavljivanje podataka o usporenju rasta prerađivačkog sektora u SAD, eurozoni i Kini, što je utjecalo na snažan pad vrijednosti globalnih dioničkih indeksa i rast tražnje za sigurnijim investicijama. Objavljene su prognoze kompanije Apple Inc, prema kojima je smanjena prognozirana razina prihoda ove kompanije za posljednje tromjesečje 2018. godine, što se značajno odrazilo na financijska tržišta SAD, ali i druga gospodarstva. Ipak, krajem proteklog tjedna objavljena je informacija o tome da će tijekom ovog tjedna biti održani pregovori predstavnika SAD i Kine o trgovinskim odnosima ove dvije zemlje, što je umanjilo zabrinutost investitora o daljoj eskalaciji njihovog „trgovinskog rata“, koji se nepovoljno odražava na njihova gospodarstva. Također, krajem proteklog tjedna je objavljen podatak o značajnom povećanju broja zaposlenih u SAD, uz istodobno povećanje primanja radnika, što je utjecalo na prvi pad cijene zlata u proteklih 10 dana. Cijene jedne fine unce zlata je u petak iznosila 1.286,05 USD (1.128,61 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.